

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslov Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz

Business Manager..... Clarence Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROckwell 2-2864

Igračkanje s frazami o demokraciji

Ali je Portugalska demokratična država? Menda ga ni na svetu človeka, ki si bi upal trditi, da je. Ob enem vsakdo ve, da jena diktatura ščiti privilegije — predvsem cerkev. Katoliško seveda. In pa kar je še drugi bogatašev.

Portugalska je sedaj članica atlantskega paktu, da bo v zvezi z drugimi državami vred, ki so v njemu, "ščitila" demokracijo, krščansko civilizacijo in mir. Dejansko pa je Portugalska v tem paktu le dodatno kolo v vozu zvezne, ki hoče obračunati z Moskvo.

Cim je portugalski diktator podpisal atlantski pakt, je reporterjem dejal, da ne bo srečen, dokler ne bo tudi Spanija zraven. Razlagal je, da je Spanija prav tako strategična točka kot Portugalska. In prav tako katoliško krščanska kot je Portugalska na enako goreče v borbi proti "komunizmu". Torej ima vso svojstva za vstop v atlantski pakt.

V Washingtonu ne nasprotujejo, toda delajo opreznno, ker komaj še nekaj let nazaj so jo celo v našem državnem departmaju označevali ne samo za fašistično državo temveč tudi za bivšo zaveznico osišča. Saj je španski diktator Franco svojim tovaršiščem Mussoliniu in Hitlerju pomagal kolikor je mogel. A sedaj pa je priatelj zapadne demokracije in v Washingtonu so se docela sprijažnili, da ga je treba sprejeti v anglo-ameriški blok. Kardinal Spellman soglaša — kati kdo pa je večji nasprotnik Stalinu in 'komunizmu' takor je on!

V tej od Washingtonske diplomacije zasnovani zvezni gnezdi tudi Grčija s svojo koruptno dinastijo. Achesonovi ljudje so v stikih tudi z Irsko, ki je hotela biti med vojno strogo "neutralna" — kar je bilo Hitlerju v veliko korist. Dalje ima naša vlada v svojem paktiranju Turčijo na svoji strani, med vojno pa jo je imel Hitler.

Ako se torej sovjetskim "satelitkam" očita, da zlorabljajo demokracijo, oziroma, da jo z krivtovornimi označbami onečičajo ter zavajajo ljudi pod napacičnimi pretvezami, kaj naj rečemo o tisti zavezniški politiki, ki tako očividno podpira demokraciji najsovražnejše režime?

Potvarjanje zgodovine v "želju" za mir

Naš državni tajnik Dean Acheson je v opravičbo sklenitve atlantskega paktu dejal, da nihče, ki količaj razume proces demokracije, ne bi mogel trditi, da ima agresivne namene. V svojem govoru po radiu je izvajal, da demokratične države ne snujejo agresivnih vojen in niti se ne pripravljajo vanje. Atlantski pakt je torej zgolj miroljubna, obrambna gesta, ker "demokracija" nikjer in nikakor ne stremi v nasilja.

To je potvarjanje zgodovinskih dejstev in državemu tajniku Achesonu so to povedali profesorji zgodovine na ameriških univerzah in pa vsi tisti člankarji ameriškega tiska, katerim je za mir in za — resnico.

Acheson sam je priznal, da je atlantski pakt bil sklenjen proti Sovjetski zvezni, zato ker počasi težnje in želje po zavladanju nad Evropo in nad svetom. S tega vidika se bi o atlantskem paktu sicer lahko reklo, da je "obrambena" značaja, a v resnici je tako militarističen in provokativen, da bi bolj ne mogel biti.

Zapadne dežele se Sovjetske unije res boje, toda ne zastran njenje militaristične sile temveč ker predstavlja svetovno gibanje za nadomestitev kapitalizma s socializmom svoje sorte in ta je edini, ki sedaj obstaja na svetu.

Zato se je zvezna vlada s Trumanom na čelu odločila za boj proti komunizmu "vseposod" in posledica te politike je tudi Atlantski pakt.

Ali bi Acheson mogel zgodovinsko ugotoviti, da "demokracije" (pod to označbo se sedaj vključuje predvsem Zed. države, Veliko Britanijo, Francijo, Nizošemsko in Belgijo, Norveško, in Švedsko) res niso nikoli gojile agresivne vojne politike in da se niso nikoli posluževali vojne v dosegu svojih namernov?

Anglija, ki se jo oglaša za trdnjava demokracije, ima za sabo nič koliko agresivnih vojen. Z njimi je začela popuščati šele ko so se kolonialna ljudstva toliko navdušila za osvoboditev, da jih ni bila več v stanju držati pod peto. In pa ker so vsa ta podjarmilna ljudstva izprevidela, da zapadne sile niso več nepremagljive.

Bile so tepe na mnogih bojiščih že v dveh vojnah in posebno v drugi so se zavezale podjarmilena ljudstva v Aziji in deloma v Afriki izvojevati si osvoboditev izpod zapadnega imperializma za vsako ceno. Anglija pod sedanjo vlado je prisla še dokaj dobro skozi v Indijo, ne pa na Burmi, ne na Kitajskem in ne v večini drugih svojih dominionih in kolonijah.

Demokratična Nizošemska vodi agresivno vojno v Indoneziji proti republiki domačinov, ki jih je milijone. In vodi jo s pomočjo ameriškega municipijskega aparata, čeprav se zvezna vlada v organizaciji Z. N. dela kot da je proti nainostnim nizošemskim vlade.

Demokratična Francija vodi agresivno vojno proti republiki Indokini. Mi — namreč zvezna vlada — jo vodimo v prid monarhizmu v Grčiji. In base gradimo, ali pa jih že imamo, za naše vojno letalstvo, mornarico in kopno armado ne samo vas okrog Rusije temveč po vsem svetu, dočim hima Sovjetska zveza okrog Zed. držav nobenega oporišča, s katerega nas bi mogla napasti.

Državni tajnik Acheson je torej bil v zelo veliki zmoti, ko je dejal, da demokracije ne snujejo vojne, ker to ni v njihovih naturi.

Zgodovina priča drugače. Na to je Achesona opozoril zelo spretno kolonar K. M. Landis II. Vprašal ga je, čemu se ni spomnil na Indijo? Potolik smo jih kolikor smo jih mogli, jim vzeli zemljo in lovišča in nato — kolikor jih je še ostalo živih, pa smo jih odvedli v "rezervacije", ki se jih lahko primerja h "koncen-

Proč bigotstvom iz ameriškega šolstva!

GRUZIJA IN GEORGIJA VRT SOVJETSKE ZVEZE

O Sovjetski uniji slišimo veliko slabih stvari. Dobrih pa skoraj nič. In vendar živi v nji skoro dve sto milijonov ljudi raznih narodnosti in nihče izmed posameznih narodov se ji ne upira. To si je dobro zapomnil. Ni v nji še nič lepega in idealnega, toda carizem je opravljen in ljudstvo si gradi nov red po svojih razmerah in svojih okoljčinah. Ne na kak volilni sistem, ki ga ni do revolucije nikoli poznaš, ampak po določenem načrtu. Poniekaj je dober, drugod morda ponesrečen, a preobrat gre dalje. Ni ga mogoče zaokreniti, tudi če se tu pa tam zgodovina ponavlja, a obnavlja se ne.

Sledi je nekaj opisa o Gruziji in Georgiji (oboje je eno) in objavljamo ga v informacijo našim čitateljem.

O pestrosti sovjetske zemlje mnogo ljudi še vedno nima pravega pojma. Sovjetska zveza? Aha! pragozdovi volkovi, medvedi na severu. Silna žitna polja v sredini in na jugu. Bogastvo rud. Nova velika industrija. Posiljni hud mraz. Ljudje v kožuhih to je približno običajna slika v predstavi mnogih ljudi. Toda oranže, tri, flobak, bombaž in celo čaj — ter rič to pa običajno ne pristevoj pridekovan Sovjetske zvezze. In vendar je tako, kajti ta silovita država se ne razprostira samo od Atlantskega do Tihega oceana mnogo tisoč kilometrov daleč, ampak tudi od severnega Ledenega morja pa v zemljepljene širine, v katerih leže tako mesta, kakor Carigrad, Rim, španska Barcelona, portugalski Porto itd., o katerih vemo, da imajo prijetno toplo podnebje in s katerimi se tesno vežejo imena raznih južnih sadežev. Pri tem pa še nikakor ne mislim na tiste ažiške kraje Sovjetske zvezze, ki segajo tako globoko na jug, kakor leže Tunis, Alžir in Oran v Severni Afriki! Ne, danes hočem pripovedati na kratko le o vrtu Sovjetske zvezze, o

Gruzinj ali Georgiji. Ta krasna, iz davnih časov v zgodovini znana dežela, je južno od mogočnega gorovja Kavkaza na vzhodni obali Crnega morja, ki se mu mora zahvaliti za vse naravne darove.

Burna zgodovina sončne dežele

O Georgiji nam pripoveduje zgodovina že, ko so se evropski narodi komaj prilepili prebujati, Grška pravljica pošilja svoje junake z Jazonom na čelu vprav v to deželo po zlato runo, zlato ovnovo kožo. Pred malone dva tisoč tri sto leti jo je za kratek čas osvojil Aleksander Veliki. Nato pa so si jo podajali po krajih in dajih presledkih, v katerih je dežela pod lastnimi vladarji uživala svobodo, najrazličnejši močni sosedje: staro Rimljani, Bizantinci, Perzijci, Turki, krvolocene horde Tatarov, Džingiskana, Tamerlana in ponovno zopet turških sultanov in Perzijev. A že je osemnajst stoletju je Georgija večkrat proslila sosedna Rusija za zaščito zoper svoje divne sosedje, ki so deželo vedno znova izropali in polnili svoje hareme s krasnimi

tracijskim logarjem". In ako bi Acheson bil profesor npr. v Španiji, v Mehiki, Panami, Nikaraguji itd., bi moral predavati o obroženi in ekonomski agresivni armade, mornarice in kapitala Zed. držav v deželi latinske Amerike in tudi v razne druge kraje po svetu. Vedel bi tudi povedati, kako je naš imperializem vprizjal "revolucije" v latinski Ameriki — vse v prid "ameriških interesov".

Ta nasilna imperialistična politika se je v latinski Ameriki omajala šele pod predsednikom Rooseveltom. Ne pod Theodor R. Pač pa pod Franklinom D. R.

Omenjeni člankar vprašuje, kako smo dobili Filipine, Kalifornijo, Havaje, Porto Rico itd., ako ne z "agresijo"? Ako smo potrebovali v ta namen vojno, so jo bankirji v New Yorku skupno s svojimi pomočniki v Washingtonu umetno povzročili. Samo zato, da smo dobili povod za intervencijo.

Ne Zed. države, ne Velika Britanija, ne Francija, Belgija, Nizošemska, Portugalska itd. niso dobile novih teritorijev na kontinentih in po oceanih z demokratičnimi sredstvi, pač pa z bojnimi ladjami, s kopno armado in v novejši dobi tudi s pomočjo letalstva.

Ni pošteno kazati samo na Rusijo — prejšnjo carsko in sedanjo — zato da zapadni blok zakriva svoj imperializem in militarizem. Kajti dejstvo je, da države anglo-ameriške zvezne kontrolirajo danes več sveta kot ga je še kdaj v zgodovini kaka druga imperialistična sila. Baze za bojna letala imajo po vsem svetu in vsi oceani so pod ameriško dominacijo. Ako bi bilo to zgolj iz miroljubnih namenov, bi rekli, prav je tako. Toda rožljanja z orložjem in preteži z atomskimi bombami je toliko, da nam je jasno: kadar v Washingtonu za mir najglasnejše govore, misljijo na vojno. In kadar koli pride sem pridigati Winston Churchill, vemo, da napeljuje vojno na miln tretje svetovne vojne.

Georgijkam. L. 1783 pa je kralj Heraklij II. priznal rusko nadoblast, ko je videl, da ne more sam ničesar opraviti proti perziski premoći. Perzijci so tedaj odtrgali od Georgije velik del dežele z glavnim mestom Tiflisom — Tbilisi — vred. L. 1798 se je zadnji kralj Georgije, Jurij XIII., odpovedal prestolu v kraljestvu ruskoga carja in Georgija se je v naslednjih letih tesno spojil z Rusijo, v kateri je dobila mogočnega zaščitnika proti Turčiji in Perziji, a do Oktobrske revolucije slabega gospodarja, ki ni znal niti ceniti niti prav ravnavati z nenavadno lepo in bogato deželo.

Georgiji so krasni ljudje.

Georgijci ali Gruzinci so neko posebno pleme, ki mu še vedno niso mogli najti pravega izvora. Gotovo je, da so Georgijci krasni ljudje in slove daleč okoli. Znano je, da so ravno turški in perziski sultani in drugi orientalski velikaši med plemeni, ki so jim ga donašale njihove roparske armade, posebno cenili Georgijke, kakor sem že omenil, ker so sloveli kot najlepše žene na svetu. Prenomno je umrl v suženjstvu, dokler jih russki meč ni začel varovati. Sicer pa se Georgijci ločijo v mnogo skupin, od katerih glavne so pravi Georgijci, Imretijci, Gurijci, Lazistanci, Svanetijci, Mingreljci, Moski, Švari in Kavseri. Napolnjujejo vse globoke doline zahodnega in srednjega Kavkaza, vso zahodno in srednjo dolino med Kavkazem in Armenijo, ter zapadno obalo Crnega morja, kjer pa se na južni strani mešajo z Armenti in nekaterimi drugimi plemenimi.

"Blagoslovljena" dežela

Najbolj blagoslovljena je dežela ob reki Rioni in njenih pritoki ter ob Crnem morju. Tri so stvari, ki dajejo deželi svoj blagoslov: rodovitna prast, mnogo dežja in podnebje, ki je deloma podobno ob Jadranskem morju. Neštete reke in rečice, ki tekoči v Kavkazu, so nasle in v nizjih predelih dežele toliko rodovitnih naplav, da nudijo danes neizčrpno hrano bujnejšemu rastlinstvu. Blizu gorovja Kavkaza, ki s svojimi vrhovi kakor Elbrus, Kasbek in Ušba, daleč presega največje velikante Alp, ker segajo tudi orjaki daleč nad peti metrov visoko, zbirajo vлагo, ki je vetrovi prišeno s Crnega morja. Zato pada na mnogih krajinah Georgije še enkrat toliko dežja kakor npr. v Sloveniji, t. j. do 3000 mm na leto.

To je mnogo in bilo bi preveč, če se temu dvera faktorjev ne bi pridružil se tretji, toplota, ki jo daje poleti sonce, in jo oddaja deželi še pozno jeseni in pozimi bližnje morje. Res blagoslovjena zemlja! Pomanjkanje padavin postaja občutnejše še daleč od morja proti Kaspijskemu morju, ki je sredi med pustinjami, premajhno, da bi moglo z vlagi napajati obsežne

(Nadaljevanje s 1. strani.)

politiki.

Toda to stane. Grčija je majhna dežela, pa smo za vzdrževanje njenega reakcionarnega monarhističnega režima potrošili že nad milijardo. In vsak dan sedaj kot že rečeno nad milijon naših dolarjev zato, da kralju ni treba bežati nazaj v Anglijo in da se sistem korupcije nadaljuje.

Ameriška vrhovna komanda na Grškem kajpada ni za korupcijo. Toda vlado, katero Trumanova administracija podpira, je neozdravljiva — kar se korupcije tiče. Edina alternativa bi bila ustavnitev nove vlade, toda taka vlada bi bila sovražna ameriškim oljnim interesom in vsled tega naklonjena, oziroma nastojena na Sovjetsko zvezo. In radi tega se gre.

To, kar ameriška vlada podpira v Grčiji, ni demokracija. Sploh je v Grčiji že mnogo let ni in je še dolgo ne bo.

V Grčijo naša vlada pošilja velike zaloge živil, municije in raznega drugega blaga v veri, da bo to koristilo namenu državnega departmanta. Cela skladničata tega materiala so se pokvarila še ko je tja pošiljala razno potrebštine UNRA. Sedaj ni nič boljše. Ameriški oficirji v Grčiji menijo, da se vloži v Atene, ki jo nadzorujejo, ne bi moglo "poboljšati". Zato so se odločili za lenarenje — piše Willard Edwards — kar situacijo še bolj poslabšuje. Američani se vozijo v limuzinah, imajo livistane šoferje in limuzine so na naše stroške preskrbeli tudi kralju, njegovi žlahti in njegovim ministrom. Ljudstvo pa je v capah.

PRIPOVEDNI DEL

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

Pa je hotel Klemenc, da bi se ta ilovica spremila, da bi se odtrgala od tal, se tako rekoč rešila sebe in začela misliti, čeprav je že ob svojem prihodu videl na razpotju mejnik v veličastnem napisu "ŽANDARMERIJA", kjer se vse prepovedano ustavlja, in ko je kaplan Magdič z župnikom vred sklenil, da je fara Svetega Ivana razen letošnje slabe statistike dobra in je najbolje, ako taka vekomaj ostane. Vse, kar je treba spremeniti pri Svetem Ivanu, niso ljudje, ni misljenje, kakor misli to Klemenc in z njim Giza, marveč je to vprašanje statistike: treba bo odpraviti nezakonske stroke ali jih spraviti vsaj na najmanjše število, treba bo odpraviti poboje, pijanje, šmarnico, dvigniti spovedi in obhajila, ter napoled odpraviti od Svetega Ivana Korenova, ki sta zgled razuzdanosti, ter Klemenceva, ki sta simbol tujega, Svetemu Ivanu zoprtega sodobnega duha razkroja. Ko bo to doseženo, zo fara Svetega Ivana blestela v svojem sijaju, postala bo ena prvih, zglednih fara slovenske zemlje. Samo to je potrebno. Tudi kaplan Magdič je v zmoti, če misli, da je marsičemu kriva revščina. Lenoba, ne revščina. Lenoba je treba odpraviti. Zakaj, kdo pravi "revščina", bo jutri lahko rekel: Svet ni pravčno razdeljen, dobrine pripadajo vsem ljudem. Tu pa se začne vprašanje — rezolucije.

Ko sta se Matija in Giza vrnila v Sušnikovo hišo, sta našla v Sušnikovi kuhinji Miho Kuharja in nekega Ivana Kukovca, petdesetletnega možaka, pri njunih običajnih političnih razgovorih. Miha se ju je razveselil, tembolj ker se z Matijo še ni poznal; tiste dni pred božičem Miha ni bilo doma: Sušnikova da nista doma, je odgovoril Gizi. Odpeljala sta se v Mečejo k mojakri.

"Stopita rajšči k nama," je Matija povabil moža. "Zakuril bom, tam se bomo laže pomenili."

"Zakuril sem vama sam, da bi ne padla v prehud mraz," je odgovoril Miha.

"Oh, Miha," je dejala Giza. "Vam pa še kaj pride na pamet."

Kuhinja je bila res prijetno topila, ko sta Giza in Matija vstopila. Bila sta zelo utrujena, ker sta jo od postaje mahala peš. Ko sta se preobleka, ker sta se oznojila po poti, sta kar popadala po stoleh. A tedaj sta že prišla Miha in Kukovec. Miha je prinesel v steklenici žganja. "Vem, da sta se spotila po poti," je rekel Miha in postavil steklenico na mizo.

Kukovec, naglušen možak, ki je vedno nosil časnike v žepih, se je nasmihal, ne da bi vedel za-

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET CLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Narodnina na Združene države (izvzemni Chicago) in Kanado \$8.00 na leto; \$4.00 na pol leta; \$2.00 na četrto leto; na Chiengou in Cook Co., \$9.00 na celo leto; \$4.75 na pol leta; na Inozemstvo \$11.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

deva okoli, če bo priložnost. Morda pa bova še govorila, ko se tile vaši gospodarji umaknijo in bo hiša spet prazna. Giza mi je povedala to in ono, vem, kako je. Kdaj pa Sušnikovi gredo od tod?

"Ali je kaj novega pri Svetem Ivanu, Miha?" je vprašala Giza.

"Kaj naj bi bilo novega, go spa?" je dejal Miha. "Za novo leto so nas fajmošter hudo zdelači. Zaradi razuzdanosti, nezakonskih otrok, pokoljev, pijanje, brezverstva, komunizma, skratka, vsi smo bili prepricani, da se je fara Svetega Ivana spremila v Sodomu in Gomoro in da v njej prav gotovni ni pet pravičnikov in da bo on vzel velino in vejal, da bodo odletele vse pleve."

"Vas je?" se je smejal Matija. "Kaj pa liberalcev ni omenil?" "Liberalcev?" je vzkliknil Miha. "Se s framasoni nas je pital!" Matija se je spet smejal. "Kaj pa je rekel o komunistični kuigi?" je vprašala.

"Kaj? vse nezakonske matere, vse hlapce, vse vinčarje je prišel h komunistom. Kdor ne dela, je komunist, kdo več zahteva za delo, kakor on misli, da je prav, je komunist, kdo le malo zagodnja nad župnikom — komunist. Kdor piše — komunist, najbolj pa seveda; kdo preštevuje. Skratka, napravil nas je tako veliko stranko, da njegovo temeljite posekamo."

"Imenito, Miha," se je smejal Matija. "Morda pa ne dela slab! Morda bodo ljudje počasi sprevideli, kam spadajo. Kokošarje prepustimo njemu in njegovim žandarjem, viničarje in želarje pa kar sprejmemo."

"Potem pa je skoraj naravnost govoril," je nadaljeval Miha. "Dosej," je dejal, "je bila naša fara očuvana pred tem strupom." Misil je komunizem. "Zdaj pa," je dejal, "je hudi duh poslal sem svojega zastopnika, da bi zmešal nedolžne ovčice. Pa bo že on pregnal tega duha od tod!"

"Pa je dejal viničar Škobec," se je zdaj vtaknil v pogovor Kukovec. "Piši ti mene v uho! Najprej mi ozmerja hčer, nato mene in vso družino. Plačal bi rajšči, pošteno plačal za delo, pa bi ne bilo komunizma. To je rekel kar v cerkvi in toli glasno, da so se ljudje okrog njega zahihitali. Domov grede so ljudje dognali, da ga pri Svetem Ivanu ni, ki bi ne bil prištet h komunistom."

Potem je Miha pričoval Matiji o svojem sinu, ki je bil doma za božič, in niamignil, kaj vse je dobil od njega.

"Pa dobrim znancem tudi počaže," je rekel Matija. "Saj vas menda je kaj?"

"Toliko sicer ne, kakor je menil župnik, nekaj pa le," je odvrnil Miha.

"Ko se že malo udomačim tu pri vas," je rekel Matija, "poj-

Lani so se zatekali k pijaci. Zato ker drugam niso mogli. Letos, ko ni bilo več Sivca, ki jih je zavajal k pitiju, so se odrekalki pijaci. Toda okovok, v katere so bili vkljenjeni, niso mogli razbiti. Tu je bila šola, tu so bile njihove sobe, nekje zunaj pa je čepela fara Svetega Ivana, ki jih je gledala sovražno, ki jim ni odprla vrat do sebe. Tam je bilo nekaj čez tri tisoč ljudi od katerih jih je bilo malo, ki bi jih ljubili. Tam je bilo župnišče, od koder je vedno prihajalo nekaj kakor mučna mora: vedeli so, da tam čepi nekdo, ki strogo pazi nanje, ki jim raji dovoli pijanje, kakor pa misliti po svoje.

(Dalej prihodnjic)

Kui, ampak ne kuj za vojno!

Pouk javnosti o spolnih boleznih

Intenzivna kampanja za pobiranje spolnih bolezni je v teku v raznih mestih že zadnjih osemnajst mesecev ter je združena s tozadnjim prizadevanjem in sodelovanjem federalnih, državnih in krajevnih zdravstvenih oblasti. Zadnje čase se je kampanja osredotočila na metode, ki pospešujejo zdravljenje in pomagajo privesti do takojšnje pozornosti zdravnikov osebe, ki trpe za "skritimi" slučaji sifilis ali gonoreje.

Ta kampanja pa nima namente terorizirati, pač pa daje upanje okuženim, da se lahko pravocasno in uspešno pozdravijo, ako se poslužijo prilike preiskave. V kampanji sodelujejo tisk, radio, televizija in tudi filmi. Kaj takega še pred nekaj leti ne bi mogli pričakovati, ker do nedavno se je smatralo sifilis in druge podobne spolne bolezni za nekaj očemer je bilo omogočil hitro zdravljenje sifilis in gonoreje. Poglaviten cilj kampanje je, da se razrene temo nevednosti, ki pogosto povzroča, da okuženi bolezni prikrivajo in s tem uničujejo svojo in svojih dragih srečo, hkrati pa ogrožajo javno zdravje. C. C.

Uspeh kampanje je razviden iz dejstva, da je bilo tekom zadnjih 27 mesecev preiskavan za spolne bolezni 30% ljudi več nego v odgovarjajoči dobi pred tem. Tako pravi dr. Leonard Scheele, generalni kirurg Javne zdravstvene službe Zed. držav. On pravi, da se je število novih slučajev oboljenja tekmo omenjene perioede zmanjšalo za 20 odstotkov.

Pouk in kontrola, ki jo nudi taka kampanja, veliko pomaga pri zajezevanju teh bolezni. Vendar je opaziti, da je bila kampanja veliko uspešnejša vomejevanju sifilisa nego gonoreje (gonorrhoea), ki je ena najznanjejših spolnih bolezni. Ta bolezen je petkrat bolj razširjena od sifilisa in je huda unicevna k zdravlju in družinske sreče. Ko je bila kampanja odprtla lansko poletje v Washingtonu, D. C., so dognali, da se je število slučajev te bolezni od 1. 1941 počelo z 600 odstotkov.

Crnci in kontrola, ki jo nudi taka kampanja, veliko pomaga pri zajezevanju teh bolezni. Vendar je opaziti, da je bila kampanja veliko uspešnejša vomejevanju sifilisa nego gonoreje (gonorrhoea), ki je ena najznanjejših spolnih bolezni. Ta bolezen je petkrat bolj razširjena od sifilisa in je huda unicevna k zdravlju in družinske sreče. Ko je bila kampanja odprtla lansko poletje v Washingtonu, D. C., so dognali, da se je število slučajev te bolezni od 1. 1941 počelo z 600 odstotkov.

V Washingtonu so tekom kampanje razpečali kakih 450.000 letakov, ki so bili publiku na razpolago po najrazličnejših javnih prostorih in lokalih. Pomagalo je časopisje, ki je redno prinašalo gradivo kampanje ter objavljalo naslov zdravstvenega urada, kjer so oboleni in drugi mogli dobiti informacije in diagnozo bolezni popolnoma zaupno, ne da bi kdo vedel o tem. V Columbusu, O., je list "Star" prinašal tekom kampanje opise resničnih brezimernih slučajev prijavljenih bolnih oseb, kar je publiko poučilo o simptomih in zdravljenju spolnih bolezni. V New Yorku je bila kampanja na višku v no-

vembri lani in enako so se potrudila mnoga druga mesta, da sledijo vzugledu Washingtona in New Yorka.

Zdravstvene oblasti poudarjajo, da tvorijo spolne bolezni problem, ki ga ni mogoče rešiti zgolj na polju medicine. Za spolnimi bolezni leže socialni in moralni vzroki, kakor to naglaša Ameriška zveza za socialno higijeno. Ta zveza sodeluje z zveznim zdravstvenim oddelkom in z državnimi ter krajevnimi zdravstvenimi organi v poučevanju javnosti o velikem pomenu kontroliranja in zdravljenja spolnih bolezni. Zveza ima svoj sedež v New Yorku. Značilno je, da kampanja proti spolnim boleznim ne zbira prispevkov, kakor recimo kampanje za raziskovanje bolezni raki in otroške paralize ali jetike. Vzrok spolnih bolezni je dobro znan in penicilin je zadnja leta omogočil hitro zdravljenje sifilis in gonoreje. Poglaviten cilj kampanje je, da se razrene temo nevednosti, ki pogosto povzroča, da okuženi bolezni prikrivajo in s tem uničujejo svojo in svojih dragih srečo, hkrati pa ogrožajo javno zdravje. C. C.

Crnci tudi v severnih mestih v skrbih

Crnci, ki se iz južnih držav selijo trumoma na sever so v skrbih zaradi vedno večjega soraštva proti njim, ki ga povzročajo mladi zlikovci njihove politi s svojimi roparskimi umori, posilstvi v vlomi. Oni so pa črti razmer — tu imajo svobodo pa si jo jemljejo na zelo kvaren način sebi in za svojce. Ko je umorjen kak mlek, ki raznasa mleko v zgodnjih junih urah, ali grocerist, ali prodajalka v pekarni, ki servira jutranje pecivo, ali kak mesar, vedno je dostavljeno, da je bil napadel zamorec. A če je bil

AGITATORJI NA DELU

(Zaradi točnejše primerjave posameznih izkazov so vse naročnine stete na podlagi polletnih. Celotna naročnina je torej steta za dve v polletna za eno.)

Poročilo za štiri tedne od 1. Marca do 31. Marca.

Anton Zornik, Hermitage, Pa.	12
Josef Korsic, Detroit, Mich.	10
Anton Tomsic, Oakland, Cal.	8
Louis Barborich, Milwaukee, Wisc.	6
Angela Zaitz, Chicago, Ill.	6
Leo Zevnik, LaSalle, Ill.	6
John Fecnik, Fontana, Cal.	4
(2 novi)	4
Peter Kurnick, San Francisco, Cal., (novi)	4
John Kosin, Girard, Ohio	4
Anton Shular, Arma, Kans.	4
Anton Jankovich, Cleveland, O.	4
Ignac Hresic, Canton, Ill. (novi)	2
Anton Gorenz, Springfield, Ill. (novi)	2
Lawrence Selak, Star City, W. Va.	2
J. M. Stonich, Pueblo, Colo.	2
Max Martz, Buhl, Minn.	2
John Turk, Chicago, Ill.	2
Alois Ocepik, Barberton, O.	1
Kayton Erznoznik, Red Lodge, Mont.	2
Mary Suglich, E. Riverdale, Maryland	2
Anton Kafarlic, Yukon, Pa.	2
Fred Medvesek, Renton, Wash.	2
Skupaj 89 naročnin. (Prejšnji izkaz — štiri tedne 120 naročnin.)	

belec, se tega nič ne poudarja. Vendar pa je res, da so kraji, kjer živi veliko črncev, za točke fino izvršili. Kriva nezadostnost udeležbi je torej ljudska, ali pa je hočemo reči, članska brezbrinjnost. Nekdaj je omenil, da je bil oglas z vabilom na to priredbo tudi v Proletarju, pa ni pomagalo. To je dejal v sali. Pisec tega poročila je potem kar tako iz radovednosti pogledal med udeležence v obeh dvoranah in ugotovil, da so se lepe priredebe udeležili skoraj vse naši naročniki, kar jih ima v Chicago in okolici. — C.

Prešernov koncert lepo uspel

(Konec s 1. strani.)

CHICAGO — Koncert moškega pevskega zobra "France Prešeren" v nedeljo 3. aprila je bil jako pester in pod zborovodjem Frankom Kubinom imenitno predvajan.

Poleg zborovih je bilo precej drugih točk. Zelo je ugajala v svojih pevskih nastopih Angele Pluth.

Nastopil je tudi oktet Slovenske ženske zveze, dalje Alice Zavodowsky, Rudi Nekovar, Frank Gradišek in Joe Prelesnik.

Zadnja točka je bil šaljiv zbor "Junaki", v katerem so nastopili Chas. Renar, Stanley Možina, Anton Udovich, Joe Fajfar in Wm. Kovacic.

Nekaj o slavnosti 45-letnice SNPJ v Chicagu

na našem odu pevko iz drugega kraja. Gostinja na tej prireditvi je bila Miss Josephine Klun, iz Pittsburgha, ki je v dveh nastopih zapela precej slovenski pesmi in par angleških. Imenita pevka! Ni čudno, da je zapadna Pennsylvania ponosa nanjo. Spremljala je gdž Klunova na klavir znana umetnica Jasna Blažkina.

Clanica mladinskega krožka SNPJ, Marilyn Reven, je deklamirala zdravico pionirjem SNPJ. Ann in Angeline Kovich pa sta podelila s spremljanjem harmonike slovenske in par drugih pesmi. Vse priznanje njuni mači, ki jih je naučila peti tako dočnoma in prikupno.

Zaključna točka je bila krateka enodenjaka "No Game of Chance", ki jo je pred leti spela Mary Jugg. V nji so imeli vlogo Thomas Culkar, Ella Mae Selak, Frank Strnisha in Doris Trojar. Režiral je to igro John Rak. Bila je dobro podana in sklepala za agitacijo v prid SNPJ, zelo posrečeno prirejena.

Pored točku je sledila običajna plesna in prosta zabava. Igral je J

Iz socialističnega leksikona

Pravi socialist ne sme biti rezervist, ampak mora biti vedno aktivен v svojem prepričanju. Kdor nosi svoje prepričanje le sam v sebi, ne koristi nič ne sebi, ne svoji stvari. Prepričevati mora tiste, ki še niso prepričani.

Clovek občuduje moderni veliki stroj in njegovo delo, ki dela včasih naravnost včasih inteligentnost. Dobro. Razložite ta čudoviti stroj v njegove dele, in zameni boste pričakovali najmanjšega učinka.

Pravite, da se razume to samo ob sebi, in kar srečno se vam zdi, če se vam to razlagajo. Ali pomislite pri tem, da je ustavljeni stroj organizacija in da je v tem njegova uspešnost?

Bodi previden, kadar sliši pusto zabavljanje zoper inteligenco. Socializmu je inteligence neizogibno potrebna, da more doseči uspeh, zakaj dela socializem je intelligentno delo. Najvažnejše je seveda, da postane delavstvo samo dovolj intelligentno, ker postane na ta način tudi neodvisno od drugih.

Denar predstavlja vrednost. Vrednosti so plodovi dela. Kako je mogoče ne delati, pa vendar imeti vrednost? ... Poglejte kapitalistični sistem, pa boste vedeli, kako je to mogoče.

Kdor hoče služiti interesom socializma, jih mora poznavati. To se pravi, da mora predvsem poznavati socializem. Zavedati se pa mora tudi, da je socializem znanost, ne pa to, kar se slučajno vsled nezadovoljnosti ali pa v špekulativnih urah porodi v kakšni glavi. Socializma se je treba učiti, le tedaj je mogoče delati v smislu socializma.

Da ni kapitalistom socializem po volji, je naravno. Pravzaprav jim ne more človek tega niti zameriti. Slabo se pa vjema z razumom, da nasprotujejo socializmu ljudje in sloji, za katere ni nobene druge rešitve, kakor socializem. To je znamenje, da primanjkuje na svetu še prav mnogo razuma.

Sedanji družabni sistem produkuje in distribucije temelji na podlagi profita, in ker je profit, ga mora koncem konca nekdo plačati, ker ta ne obstaja iz nic. Plača ga delavski razred.

Osvoboditev delavstva izpod kapitalističnega jarma mora biti delo delavstva samega.

Socializem je za koncentriranje produktivnih in distributivnih sredstev v interesu ljudstva, kapitalizem pa v interesu profita.

Ne radikaliziraj v zakotnih prostorih. Pridi v delavsko organizacijo in delaj zanjo.

Največja sila, ki jo delavstvo lahko posedeje in ž no odločuje, je njegovo število. To število pa je sila šele tedaj, če je organizirana politično in gospodarsko.

Kadar bo voda gorela, bo sprava med delom in kapitalom mogoča. — Kadar bodo vsi ljudje deležni kulture, jo bodo tudi vsi znali ceniti.

Socialisti uče solidarnost vseh delavcev. Ampak s tistimi, ki nas ob vsaki priliki izdajajo, nimamo nobene solidarnosti.

Najboljša propaganda za socializem je propaganda za socializem.

Socializem in kultura sta neločljiva pojma. Kjer ni kultura, ne more biti socializma, ampak kvečjemu njega karikatura.

Marsikdo bi ta hip postal vnet zagovornik socializma, če bi ga poznal. Še nobene ideje pa niso sebičneži tako napačno tolmačili, kakor socializem.

Tudi nasprotniki včasih pospešujejo socializem, semtretja že bolj kakor njegovi pristaši.

Socializem je delo razuma ne strasti.

Kdor pomaga organizirati proletariat, si pridobiva večje zasluge, kakor tisti, ki ga hujaka.

Socializem ni Marxova iznajdba. Nihče ni mogel iznajti socializma. Le utopisti so to poizkušali in poizkušajo še danes. Marx je le razkril ekonomične zakone in jih razložil, tako da je mogoče na podlagi znanih zakonov spoznavati, kam gre nadaljni razvoj in katere sile ga določajo.

Privatna lastnina je mlinski kamen na vratu proletariata.

Ni vsakdo socialist, ki pravi, da je. Le po njegovih dejanjih ga lahko sodite.

KOMENTARIJ

(Konec s 1. strani)

narodnostna in politična vprašanja, med katerimi zavzema važno mesto vprašanje šolstva. Ljudstvo namreč vse močnejše zahteva šole v svoji jeziku in je v tej svoji želji nujopogojljivo. Prav v teh dneh je demokratska fronta Slovencev za Slovensko Benečijo poslala k videnskemu prefektu delegacijo, ki je predložila probleme beneških Slovencev in zahtevala njihovo rešitev. Ta delegacija je zahtevala, da se odprlo slovenske ljudske šole, do katerih ima ljudstvo pravico po mirovni pogodbi in po italijanski ustavi. Dokler novice šole ne bodo iz tehničnih razlogov dokončane, pa naj se slovenskemu prebivalstvu da možnost, da si ustanovijo tečaje v slovenskem jeziku. Delegacija je zahtevala zastopstvo beneških Slovencev v vseh javnih ustanovah in tudi v političnih. Delegati so prefektu povedali, da se čuti slovensko ljudstvo v Benečiji prikrajšano svojih najočitnejših pravic in so pripomnili, da se bodo znali obrniti tudi drugam, če ne bodo njihove zahteve zadovoljivo rešili.

Borba v Benečiji se nadaljuje. Nadaljuje se zato, da ne bi kri neštetnih borcev za svobodo Beneške Slovenije bila prelita zmanjkuje na svetu še prav mnogo razuma.

Postopek, ki je mahoma v ognju, je požarna past. Tako postopek je bilo tudi bolnišnica v Effinghamu, Ill. Cemu ni oblast, ki je plačana za nadziranje postopek, kako jih varovati predognjeni, franciškanom pri sv. Antonu rekla, da so bolniki vedno v nevarnosti, ako se ne uvede naredb in naprav, ki bi jih ščitile pred požarom? Nu — vpliv moraš imeti. Prav gotovo samostanski red, ki je upravil bolnišnico sv. Antonu, ni hotel in ne želel požara. In ne škof. Toda zavarovalne naprave stanejo, pa si misliš: "Saj se ne bo nič dogodilo!" A ko se le kaj prijeti, pa prepozna.

Marshal Tito se je spustil v boj s kominformom zares. Dejal je v radiu, da imajo množe "najvažnejše" komunistične stranke po svetu v svojih vrstah in celo tudi na najvišjih mestih — kapitalistične agente. Kdor sledi obravnavi v New Yorku, pred katero je enajst vodij komunistične stranke, in kdor je sledil obravnavi v Parizu, v kateri je bil tožitelj bivši komunistični gospodarski veščak (?) Kravčenko, bi skor verjel, da je Tito v pravem. Posebno William Z. Foster bi lahko iz svojih skusev že iz leta 1920 vedel, da ni vsakdo komunist, ki se vpiše v stranko. Cemu torej verjeti v zaupnost, ko pa je ni! Deset let je bil v prvih vrstah komunistične organizacije v New Yorku človek, ki je bil ob enem agent FBI. Kaj ti pomagajo skrivnostna slušanja in navodila, ko pa jih tak agent nemudoma prenesa na nepoklicana ušesa!

Beneška Slovenija

(Konec s 4. strani)

so se domači partizani in številne družine, naklonjene partizanskemu gibanju, zdržale s partizanskimi enotami, ki so prišle preko meje in tako ustavili nove partizanske enote, ki so na široko razvile svoje delovanje. Vkorakale so v Čedad in osvobodile vso Benečijo. Odsej je začela kravata borba proti nacifašistom. V letu 1944 so beneško slovenske edinice štele že več bataljonov s štabom. Vzporedno z borbo so se že pojavljale slovenske šole in v cerkvi se je javno vrnila slovenščina.

Mnogi partizani so po vojni ostali v Jugoslovanski armadi, v kateri so dosegli tudi oficirske položaje, nekateri so se vrnili k svojem, nekateri pa so zopet šli za delom v novo domovino, kjer so ga tudi dobili. Nekaj madine je šlo študirat v Gorico ali v Ljubljano in ta bo pozneje izpolnjevala vrzel, ki je ostala v njihovem bistvu po tolikih letih raznarodovanja. Tako se je spremenil položaj po končani drugi vojni in sem, ki so ga med beneškimi Slovenci zasejali partizanski borci in osvobodilno gibanje, je vzliko in daje danes lepe sadove.

Brez dvoma bi bili ti sadovi drugačni, večji, če bi znala sedanja italijanska vlasta spoštovati svoje obljube in osnovne narodnostne pravice beneških Slovencev in če ne bi podpirala močno živeče fašistične tendenze, katerih nosilec so tako imenovane "Tri kolonistične bande" ki terorizirajo beneške Slovence in ovirajo njih samostojno politično in kulturno življenje.

Demokratska fronta Slovencev, ki je politična, kulturna in sploh vsestranska zastopnica slovenske narodnosti manjšine v Italiji in torej tudi beneških Slovencev, ima sedaj v vsaki beneški vasi pristaše in odbore, ki zbirajo okrog sebe vse zavedne in na borbo pripravljene domačine, z njimi pretresa važna

narašča. Georgija se od 1. 1918 dalje izpreminja v pravi sovjetski vrt in je v zadnjih tridesetih letih napredovala bolj kakor v minulih 2500 letih!

Trst še dolgo ne bo nesporno in ne "svobodno ozemlje"

(Konec s 1. strani)

stranke naj pomislijo, kako velik odmev bodo imele volitve v svetu, če bodo Tržačani pokazali, da je njihov glavni cilj Italija.

Klub vsem tem patriocičnim pozivom, pa se demokristiani in socialisti še niso izrekli ne za blok niti proti bloku. Izjavili so, da hočejo prej videti, kakšen bo volivni zakon Demokristjan se namreč v primeri z drugimi "italijanskimi" strankami čutijo močne in si zato nočajo vezitri rok ter odstopati svojim kolegom razne stolčke, na katere jih je posadila okupacijska oblast; socialisti pa je še vedno nekam sklepali zvezne z odkritimi fašisti pri "Fiocelli", ker se nočajo popolnoma razkrinkati pred svojo "bazo".

Kakšno stališče zavzema do volitev pa Vidali, ki mu zaspeljeno sledi del demokratičnih (komunističnih) množic? Njegov nejasni program že vsi poznavajo, ker se je o njem že mnogo pisalo. Če bi mu bili revolucionarni borbi proti imperializmu res pri sreči in blizu hotel zagotoviti zmago proti imperialističnim silam, tedaj ne bi odklanjal enotnega nastopa na volitvah demokratičnih sil ter bi jasno začrpal svojo linijo. Pod pritiskom lastnih pristašev je moral prenehati z bedasto trditvijo, da so volitve zgolj upravnega značaja ter je pretekli petek na svoji konferenci priznal, da imajo volitve politični pomen, ki bo presegal meje STO (Samostojnega Tržaškega Ozemlja — okrajšano STO). Ce pa priznava to dejstvo, tedaj mora tudi priznati, da gre v teh volitvah za ostro borbo med reakcionarji in imperialisti na eni in resničimi demokrati in proti imperialistični množici proti vsem državam ljud-

mi silami na drugi strani. Ravno zato pa bi moral zavzeti do volitev jasno in dosledno stališče ter pri tem upoštevati da vladajo med delom demokratičnih (komunističnih) množic zaradi nastalega spora še vedno nejasnosti, čeprav se položaj po zaslugi določenih demokratičnih borcev stalno razčlena.

Ce premotrimo njegove zadnje izjave, pa moramo ugotoviti, da se poslužuje vseh sredstev, da bi svojim ljudem čim bolj zameglij pogled na dejansko stanje. Kaj naj bi sicer pomenuje njegove besede, da Američani ponujajo Trst Italiji in Jugoslaviji, da ga pa hočejo ohraniti zase. S tem primerjam socialistične Jugoslavije in reakcionarne Italije hoče zlобno in hote dokazati, da sta Jugoslavija in Italija enako reakcionarji in imperialistični. To pomeni, da si hoče Vidali s tem pustiti odprt izhod za svoje bodoče spletke. Tako bo lahko nekodokril svojo igro in dejal če že lahko izbiramo, tedaj pojdim k Italiji, saj smo v Trstu Italijani v večini obe državi pa sta itak enako reakcionarni. To je po vsej logiki pomen njegove izjave, da je Trst "drobir za menjavost."

Vsa njegova hinavščina postava jo prozorna tudi v izjavi s prevozo, da je treba ohraniti mir, zahteva da se imenuje guverner in "da predvsem zapuste ozemlje vse čete bodisi v coni A kakor v coni B". Vsi resnični demokrati zahtevajo, da se urešnicijo dolobe mirovne pogodbe in da se imenuje guverner. Ko bo mirovna pogodba popolnoma uveljavljena in ko bo ljudstvo samo svobodno izvolilo svoje zastopnike, tedaj se bodo pa ne misli tako. On postavlja s svojo izjavo na isto raven jugoslovansko ljudsko vojsko, ki je zrasla iz partizanskih edinic in ki ščiti vse pridobitev osvobodilne borbe, torej tudi ljudsko oblast, ter angloameriške okupacijske sile, ki ščitijo reakcionarje in predstavljajo tu imperialistično množico proti vsem državam ljud-

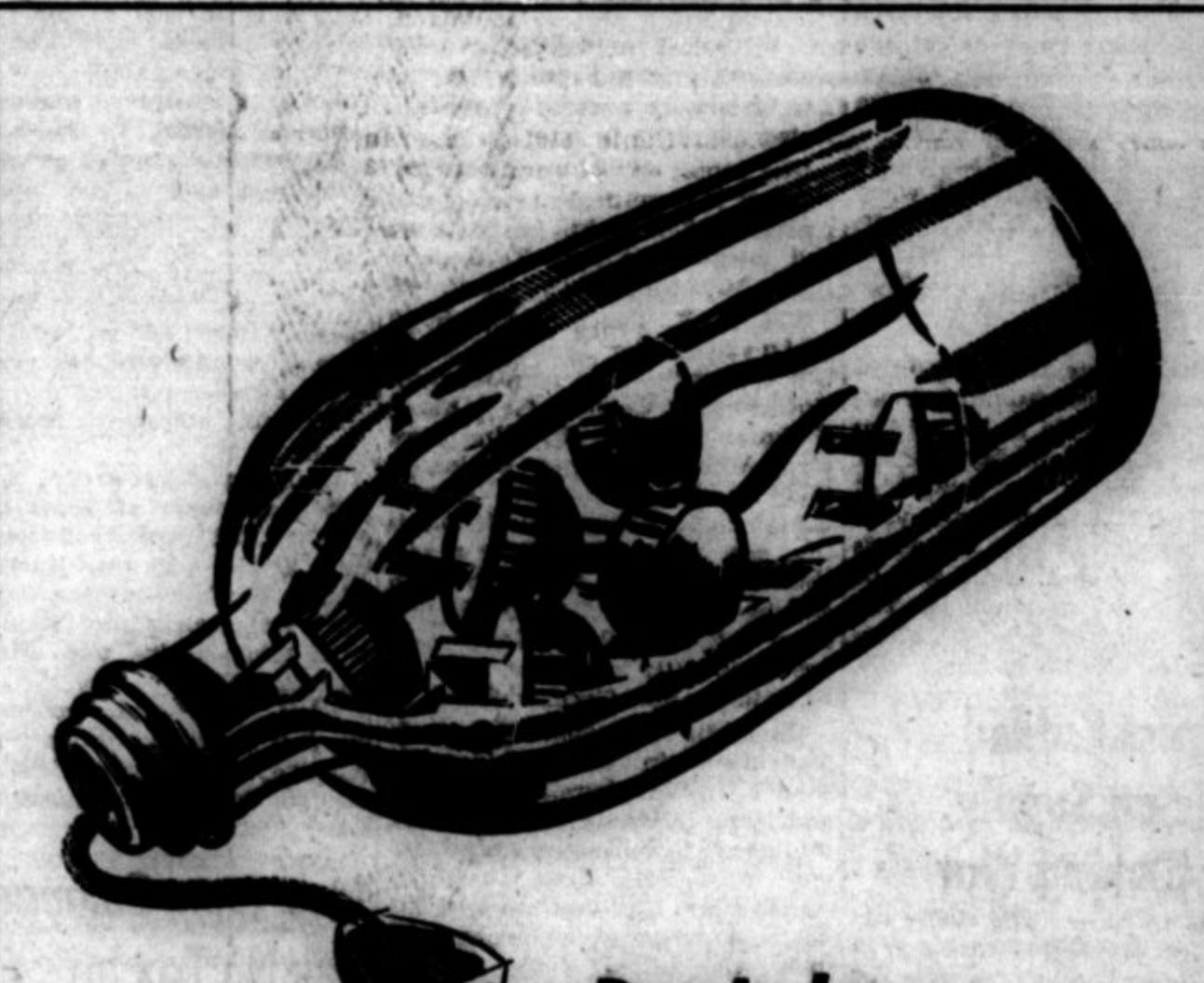
Druš. št. 275 SNPJ vabi

MAYNARD, O. — Naše društvo št. 275 SNPJ bo priredilo plesno veselico v soboto 16. aprila v poljski dvorani (Polish Hall), na katero vas vabimo vse v tem okolišu. Zabava se prične ob 8. zvečer. Plesalcem bo igral Fraček Koran iz Salema, O.

Na razpolago gostom bo jestvin in pičace. Pridite vse!

John Pogacich.

Pripravljajo v sklad na skladnikov Proletarca.

**Don't let
BOTTLENECK WIRING*
dim your electrical future**

Zgromadeno električno dratovje vam napravi dom starinski še predno se izselite vanj. Zahtevajte moderno napeljavo električnih žic in stikal v svojem domu.

To vam oskrbi zadošči stikov in cirkulacijo toka za ves potreben tok sedaj in v prihodnje... nove naprave vam vsled tega ne bodo povzročale sitnosti... in ne nevarnosti vsled obtežilnosti. Zadostna razpredaba električnih žic je zagotovilo udobne poslužbe kjer koli jo želite.

Razlika med "povprečno ceno" in zadosno žično napeljavo je majhna. Stane le malo več a nudi vam mnoge

*BOTTLENECK WIRING...

Not enough outlets
Too few circuits
Wire too small
Not enough switches

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Mednarodnemu delavskemu prazniku

PRVI MAJ

bo

PROLETAREC

POSVEČEN V IZDAJI Z DNE 27. APRILA

Pošljite v to številko dopise, voščila in ako mogoče kaj drugih oglatov:

Cene: Voščila - ime in naselbina - 2 vrstice... \$100

Oglas, vsak polec višine v širini ene kolone... .75

Torej štiri palce v širini dveh kolon... 6.00

Pet palcev v širini dveh kolon... 7.50

Pojasnilo k temu je na prvi strani v tej številki. Ako morete sodelovati, prosimo, pošljite oglase in imena čimprej.

Just Things

People's lives of Little concern in Business system

If you want to know how a customer's life is valued in the business system, read what Richard O. Bennett of the National Association of Automotive Insurance Companies told the Greater New York Safety Council. He said:

"Many highway accidents traced to defective tires in the San Francisco and Oakland (California) areas led to an investigation. It was found that unscrupulous traders had sent scavenger crews to city and private dumps to pick up discarded tires which were purchased for about 50 cents apiece and recapped.

After the recovery process they looked fairly good and sold at a huge profit, but following short use, they often blew out or disintegrated, injuring motorists and damaging vehicles."

The big question remains: Is it safe to leave our lives and the lives of those we love in the hands of those who operate on Business principles?

KEEP AMERICA FREE

"Tell a big lie, the bigger the better," said Hitler and at Boston, Winston Churchill echoed the führer's advice. Within 24 hours after Churchill his friend General Franco of Spain was making the same speech in Madrid. Franco and Churchill, the combination is revealing.

This time Churchill was so brazen that President Truman feared to sit on the stage as he had done three years ago at Fulton. Reporters, especially British, remarked, "How tired and worn" Churchill appeared. He is tired, he is worn, and every defeat since 1945 has beaten him hard. He finds resistance to war growing and growing. In desperation he resorts to words that have been described by paid American press as set in "Shakespearian phrases." England, the birthplace of the great bard, rejects this hollow praise just as Englishmen and women have rejected Churchill.

The people do not want war. Resistance is mounting and this time pickets met Churchill as did eggs and tomatoes at New York upon Prime Minister Bevin's arrival.

Just as my suspense was getting to the point of unbearable, she explained that she had to get 500 "names" for NEWSWEEK magazine, and the magazine would give her 15 hours flying credit.

I wasn't sure just what she meant when she said "names" but when she said "it's only \$6.50 a year, with our special rate," I knew that I had been trapped by subscription-hunter.

Branch Number 1, of the Yugoslav Socialist Federation, is making plans for picnic to be held at Keg's grove on Saturday, July 9. The picnic is for the benefit of PROLETAREC, so tell all your friends about it. July 9 sounds like a long ways off, but it will be around before you know it. The affair will start at 2 in the afternoon, and admission is free.

Churchill in Boston—Franco in Madrid—Bevin in Washington—Reuter in Pittsburgh—Thomsen and Nazis in Berlin climbing back into power in Germany, while General Clay, USA head at Berlin commutes to life imprisonment the death sentence of a German SS man who killed Yanks in the Malmedy massacre.

These sweepings of humanity look to Churchill. His speeches warm their hearts as they hope for Der Tag when they will ride on waves of blood to the glory Hitler failed to reach.

Dr. Otto Wiedeman, Nazi intelligence officer, now a resident in Argentina is glib on everything save exactly how he got away, but he does say others are coming the same way he did.

From all fronts the rats scurry to our hemisphere—North and South America are receiving Churchill, Bevins, Reuters, Mussolini, Grandis, and Wiedemans who care for the atom bomb—who want to bathe it in human blood and who wait for the DAY.

They will be shattered—as their predecessors—against the stone wall—THE PEOPLE—WHO DO NOT WANT WAR.

Your little child is your only true democrat.—Harriet Beecher Stowe.

accomplished and the American taxpayer has been compelled to underwrite it to protect the private profits of the oil corporations, the campaign about shortage has died down and frequently authorities now concede the abundance of oil yet available in the west, revealing the sordid, brazen falsehood of the propaganda flood of past months."

CAMPAIGN DIES
"Now that the oil grab has been

LEARNING AND LABOR

Will there be a "fourth round" of wage increases this year? There will undoubtedly be demands in some industries and in some communities. But the economic atmosphere isn't the same as it was in 1948, and organized labor may concentrate, in this year's contract negotiations, on social security issues—health and welfare plans and pensions—rather than higher wages.

These predictions are made by Morris A. Horowitz, Research Associate at the Institute of Labor and Industrial Relations, in a current article in Illinois Business Review.

For the first time in two and a half years, Horowitz points out, wages and consumer prices are back on the same level. Some prices are down, some business outfits feel a slackening demand for their products, and at least one major union has decided it may not be a good idea to ask for more pay.

From the middle of 1946 to December 1948, the cost of living climbed faster than average weekly earnings. Average wages rose from \$41.15 in January 1946 to \$55.01 in December 1948. During

this period there was a wide gap between the cost of living index and what the worker earned in a week. According to one estimate of the Bureau of Labor Statistics, about half-way between January 1946 and December 1948 a family of four needed at least \$57 a week to meet living costs.

During the same period, organized labor negotiated three rounds of wage increases. After the war, loss of overtime pay created the demand for the 18% general raise. Another boost came in 1947 when OPA ended and living costs soared. And the final hike came early in 1948 when continued price increases put more pressure on the worker's pocketbook.

Now the pressure of higher and higher consumer prices is off. At the end of last year they leveled off together, although still 31 percent higher than they were in mid-1946. While it is still too early to tell if wage demands will be general enough to be a "fourth round," it is more likely that other issues will be more important in collective bargaining negotiations this year.

Government pays for Big corporation ads

Readers of PROLETAREC have seen, in daily newspapers of large circulation, expensive full-page advertisements in which big corporations propagandize their economic and political views. Recent examples are the Standard Steel Spring Company "ads" urging bigger profits and smaller taxes.

Likewise, many have heard such radio programs as the one in which the U. S. Steel Corporation put on a "big show" for the Red Cross, thus winning for the corporation a reputation for "charity."

How many know that Uncle Sam pays a large part of the cost of these propaganda "ads" and "good will" radio programs?

A tax law loophole permits corporations to call any kind of advertisement—printed or radio—a "business expense." As such, the cost can be subtracted from the profits taxed by Uncle Sam.

The corporation income tax is 38 percent. When a company spends \$10,000 for an "ad," Uncle Sam pays \$3,800 of the cost, because he does not get the money he would otherwise receive in taxes.

Until the excess profits tax was ended a couple of years ago, a \$10,000 "ad" cost a corporation only \$1,500, and cost Uncle Sam \$8,500. That's why there was even more propaganda and "good will" advertising during and after the war than there is now.

According to reports, it is actually turning out this way: Manufacturers of coats made of expensive furs put still more expensive materials in their linings, even "hand painting" the latter. Thus they avoid paying the tax, in a way not mentioned by the lobbyists when the bill was before Congress.

Economists Faces Red, Like Gallup's

Red faces are as common among economists nowadays as they were among the Gallup "pollsters" last November. And for the same reason—both kinds of prophets misread their "crystal balls."

A financial writer recalled this week that when farm prices started dropping last February 8, "economists went into huddles, many of them wearing such dark glasses that all they could say was: 'This is it!'" In other words, depression, like former President Hoover's prosperity, was "just around the corner."

What has happened since the economists made their dire predictions? Farm product prices, the same writer points out, are now back up to where they were before they began dropping last February 8. The depression has not come around the corner yet, and there are no signs that it soon will.

Labor Economists Right

Incidentally, a financial editor who asks all kinds of economists for their opinions several times a year, has always found the "labor economists" most "optimistic." In other words, the men who do the predicting for unions have been nearest right so far.

Even the New York Stock Exchange, which has long been in the "doldrums," revived last Friday, with railroad stocks leading the "list" upward. The rail wage increase and 40-hour-week negotiations apparently have not dimmed the prospects for railroad profits as seen by the speculators on Wall Street.

"A sharp rally in the rail shares lifted the stock market out of its lethargy," says the New York Times' financial page.

Snyder suggested that Congress should do something about this. Otherwise, the insurance companies will pile up tax-free profits until they just about own the country.

"What the most effective agency for the redistribution of wealth?"

"The wives and daughters of rich men."

How about rich men's sons?

Dreams are children of the night, of indigestion bred—Churchill.

LITTLE LUTHER

By JOHN PAINE

"Pop," sighed Little Luther, "the editor of my school paper has made a grave mistake."

"What happened, my lad," inquired Mr. Dilworth, the Dimity Diaper czar, "did he come out in favor of civil liberties?"

"No, Pop. He assigned me to interview you. He says that as a successful big business man you must have an inspiring message for the youth of our town. I tried to explain to the jerk that the only important message you'd issued lately was the one that told 300 employees 'You're fired,' but he insists I interview you."

"He sounds like a brilliant young journalist who will go far in his chosen profession, Luther. Get your paper and pencil ready. I am about to issue a message to our youth. Should I include a full statement on foreign policy or should I confine myself only to warning against a fourth round of wage increases?"

"Pop, listen. You're not talking to some stooge newspaper man. You're talking to Luther. I know you, Pop. You can't hand me the same twaddle you peddle to the daily papers all the time. This is an interview. I'm asking the questions. You answer."

"Luther, one more series of unauthorized remarks like that and I'll send you to bed with both your arms broken. Now get on with the interview and be sure you quote me correctly. No distortions, please."

"Very well, Pop. Answer yes or no. Are you in favor of woodland trails and whittling?"

"What kind of drivel is this, Luther? Who cares about woodland trails and whittling? I'm sure I haven't given them a thought. But I am definitely opposed to a fourth round of wage increases..."

"This isn't going to look so good in print, Pop, if you'll pardon the interruption. I think the public-spirited citizens of this town will take a dim view of a man who sneers at the Boy Scout movement, a man who says he hasn't given a thought to woodland trails and whittling, a man, in short, who is so preoccupied with his lust for profit that he ignores the aspirations of American youth for woodland trails and whittling."

"Hold on, Luther! You misunderstood! I am very much in favor of woodland trails and whittling. Many is the time I have whittled my way along some woodland trail..."

"Ho! A vandal! Hacking away at the shade trees, eh? Probably touched off more than a few forest fires in your time, too, I bet. This is going to look mighty rich on page 1 of the school paper, Pop. I can see the headlines now—'MILLIONAIRE INDUSTRIALIST BOASTS OF DESTROYING FORESTS!'

"Luther, this interview isn't going at all well. I am dismayed by it. It reflects unfavorably upon our school system. Five more minutes of it and I think I shall have your school purged of undesirable elements. Now ask me a question about the fourth round of post-war wage increases."

"Consider yourself asked, Pop."

"Our economy, as all bright students should know unless someone has tampered with the curriculum since the last time I dictated it, forbids rapid wage raises which lead to inflationary spirals. If we are to assume our proper moral leadership in the world, it is necessary that everyone pull together to hold the wage line..."

"In other words, Pop, you're trying to provoke a fight with organized labor, hoping to break unions and keep profits high in the name of moral leadership? That will look great on page 1."

"Luther, the only news your paper is going to get out of this interview will carry the headline: 'JOURNALIST SPANNED.' Now get marching toward the woodshed."

"This will look great in print, Pop—'FINANCER BEATS CHILD.' Great," moaned Luther, as he walked slowly away."

The most brilliant fortunes are often not worth the littleness required to gain them.

—Rochefoucauld.

NEW ELECTRONIC WARNING DEVICE FOR STATE CAPITOL

SPRINGFIELD, Ill.—An electronic safety device regulating the airplane beacon atop the State Capitol Building has been installed.

The new device, one of the few in operation in this part of the country, automatically turns on the red warning lights in the Statehouse dome when visibility reaches a certain low.

Heretofore, the warning beacon has been operated by a clock device which turned the lights on at a certain time each evening and off at a certain time each morning. The clock-set operation took care only of time element, whereas the new installation throws the beams on even during daylight hours if fog or overcast warrants showing of the lights.

CULTURE AND SCIENCE

It is a human trait to rationalize likes and dislikes by using words which hide, rather than reveal, real objections.

We saw that trait in action recently in New York City when a group of delegates to a "Cultural and Scientific Conference on World Peace" went into session and were promptly picketed by hostile anti-Communist groups.

For the picketers, we want to confess our belief that they were right when they condemned the conference as Stalin-stooges with political purposes. We believe that it would require a liberal interpretation of the words to admit that the conference was interested in another culture, science or peace.

But on the other hand we don't believe that a single servant to the cause of democracy was rendered by those who demonstrated against the conference.

While even so individualistic and ideologically-elusive a character as Max Eastman may be sincere enough in embarrassing the group by pointing up the Russian brand of slavery, it is not on the issue of democracy versus dictatorship that the sinister differences between Russia and the USA are going to be disposed of.

It is our opinion that economics, and not ideology, is going to determine the course that American leaders take and American citizens follow. We say this, not because we remember clear back to the days of Leopold of Belgium that our policy-makers have always been able to be "broad" about human rights so long as property relationships were acceptable.

Despite our long-established dislike for tyranny wherever practiced—which qualifies us as opponents of Stalin and Company—we prefer to call a spade a spade. If the time comes when we must abandon culture and peace and make science a handmaiden of destruction and laughter, let's understand that we are doing a job for the preservation of an economy, as Socialists have long been saying, just can't live in a truly democratic world. —Reading LABOR ADVOCATE.

Foreign Minister Bevin of Britain was even more abrupt. "We had high hopes for collective security through the United Nations, but it has failed," he said.

This is the theory of the North Atlantic military alliance. It assumes that the United Nations has failed, and that our best hope is an armaments race. —Chicago SUN-TIMES.

Social Security In Sweden, good Plan for U. S.

Although the American workman earns higher wages than his European brother, the United States could learn about social security from Sweden according to a delegation of Swedish union leaders touring the U.S. under ECA sponsorship.

"You Americans have higher wages and a greater choice of goods from which to select," said one of the delegates, in broken accents, "but the worker's future in Sweden perhaps is more secure than here."

"The old age pensions, health insurance and jobless pay provisions are stronger in Sweden. They are still on a voluntary basis, but they will be compulsory by law by 1950."

THE MOON IS EDIBLE

By K. M. Landis II

Diplomacy is a funny game, sometimes an Alice in Wonderland affair.

On the eve of the signing of the North Atlantic Pact, the foreign ministers of the 12 "Atlantic nations" solemnly rejected Russia's charges that the pact is inconsistent with the United Nations.

They denied also that the pact is directed against Russia.

After meeting in Washington, the foreign ministers issued a statement asserting that the text of the treaty itself is the best answer to these "misrepresentations."

"The text," they said, "makes clear the completely defensive nature of the pact, its conformity with both the spirit and letter of the charter of the United Nations, and also the fact that it is not directed against any nation or group of nations, but only against aggression."

Yes, that's what the pact says. But can we expect Russia to believe it? Do we believe it ourselves?

If the text said the moon was made of green cheese, the foreign ministers would probably turn to Russia and say: "Don't you see. The moon is edible."

Of course the pact is directed against Russia. It is based on the theory that Russia threatens the security of Europe. Acheson himself has said so.

The pact sets up a military staff which will make plans on one theory—that Russia is the common enemy. It will give us new bases for the defensive bombing of Russian cities.

Why pretend the pact is neutral?

Well, for one thing, Britain and France have friendship treaties with Russia under which they have promised not to enter any coalitions against one another.

If we admit that the North Atlantic Pact is directed against Russia, then Britain and France are breaking their treaties, and we are encouraging them to do it. This is inadmissible.

How about the pact and the UN? Let's be honest.